

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Ausztria-Magyarország csufos diplomáciai veresége. Mebukott a külügyminiszter.

A hatalmak jóváhagyják a balkáni békét. — Ausztria-Magyarország is kénytelen volt lemondani a revízió jogáról. — Végzetesen rossz és hibás volt a monarchia balkáni politikája.

Most már hazaengedik a tartalékosokat.

Ausztria-Magyarország diplomáciáját csúfos vereség érte. A balkáni békekötés körül külügyi politikánk oly végzetesen gyöngének, bárgynak mutatkozott, hogy kénytelen volt visszavonulni. Königrétz óta ez volt mindig az osztrák politika, visszavonulni. Most is visszavonul, akkor, midőn egész esztendőn keresztül harca felkészülve tartott csaknem egy millió embert. Oly óriási diplomáciai vereség ez, mely felér egy vesztett csatával. Az osztrák magyar monarchia tekintélyen oly súlyos csorba esett ezáltal, hogy évtizedek kellenek annak kireperálására. A szégyenletes diplomáciai kudarcról tudósításaink következnek:

Mebukott a külügyminiszter.

Föltétlenül megbízható forrásból, ahonnan nem egy fontos külpolitikai eseményt jeleztek már előre, jelentik, hogy beavatott urdvari körök Berchtold Lipót gróf külügyminiszter helyzetét tarthatatlannak ítélik.

Meg vannak győződve arról, hogy rövid idő kérdése, hogy a külügyminiszter távoznia fog a díszes helyről, ahova a felség bizalma helyezte, de amelyet nem a legdicsejtesebben töltött be. A külügyminiszter e napokban be is adja lemondását arról az állásról, melyet sehogy sem tudott betölteni.

A hatalmak jóváhagyják a balkáni békekötést.

Az összes nagyhatalmak a megkötött balkáni békét nem kívánják revízió alá venni. Hagyják a dolgukat a maguk menetében. Minden nagyhatalom örül, hogy végre a balkáni tüzfészekben rend és béke lesz. Különben egy hatalomnak sem állott érdekében, hogy a megkötött békét a revízióval kétértelmessé tegye. Ép ezért belenyugodnak a békébe. Sőt.

Ausztria magyarországi is kénytelen-kelletlen belenyugszik.

Ausztria és Magyarország elhárította, hogy lemond a bukaresti

szerezés revíziójáról. Döntő volt erre Oroszország magatartása. Oroszország ugyanis a francia kormány befolyása alatt lemondott a revízió Kavalára vonatkozóan. A francia kormány ugyanis kijelentette Oroszországnak, hogy nincs semmi kifogása a revízió ellen, nem kívánja azonban, hogy Kavalát a görögökől elvegyék. Ily körülmények között Oroszország visszavonta a revízióra vonatkozó kívánságát és követte ebben Ausztria és Magyarország, mert mint hivatalosan is kijelentik e kívánságával elszigetelten marad. Hozzáteszik ehhez, hogy Ausztria és Magyarország mint a hatalmak szignatáriusa meg fogja tagadni a bukaresti béke elismerését. Ez a megtagadás csak plátói értékű lesz, mert Ausztria és Magyarország ezzel csak azt akarja kifejezésre juttatni, hogy a bukaresti békét nem tarja igazságosnak és jónak. Más következménye a ratifikáció megtagadásának nem lesz. Végzetes volt a monarchia balkáni politikája.

A monarchiától az európai diplomácia — hosszú idők miután először — kezdett várni valamit. Valamit, ami Kelet felé presligét emeli, Nyugat felé oda állítja a számottevő birodalmak közé.

Nagy, válságos idők keletkeztek. A Balkánon megdördültek az ágyuk. Három szláv nemzet öszszefogott a göröggel, hogy a Tripoliszban végzetes csapást kapott törökkel leszámojon.

A monarchiának nagy, életbe vágó érdekeit érintették a háború egyes fázisai. A szövetségesek vérszemet kaptak a könnyű sikereken és odáig mentek, hogy Ausztria-Magyarország jogain akartak csorbát ütni. Előbb Montenegró, majd Szerbia kezdett okvetetlenkedni. Mennyi kudarc, mennyi megalázkodás érte a monarchiát ez időben! Igazán csak uralkodónk páratlan bölcsességének köszönhető, hogy ki tudtuk kerülni a veszedelmet.

A bécsi Ballplatzon hajnalig dolgozott ezidőben rendszerint Berchtold gróf. De miben törté a fejét? Egyik baklövést a másik után követte el úgy, hogy amit ő ketyvasztott a diplomácia konyháján, rendszerint királyunknak kellett helyrehozni. Az ősz uralkodót egyik dilemmából a másikba sodorta. Emlékszünk még arra, mikor Hohenlohe hercegnek a legválságosabb időkből őfelsége külön futárjaként kellett külföldi udvarokat járnia, hogy helyre hozza az osztrák diplomácia baklövéseit.

A balkáni háború befejezéshez közeledett. Románia váratlan magatartása, előnyomulása a Balkánon új helyzet elé állította a monarchiát. A szorongatott Bulgária kénytelen volt békeajánlatot ajánlani. Kénytelen-kelletlen tette, mert győzelmes hadviselésének más eredményét várta.

És amikor már a bukaresti békeszerződésről csak az érdekelt felek aláírása hiányzott, sőt mikor már a megbízottak aláírták, előállott a monarchia, hogy ő a revíziót követeli, a békeszerződés revízióját. Neki sérelmes, ha Kavallát nem Bulgária kapja.

Ez volt a legújabb vesszőparipa Berchtold grófnak. Ugy látszott, hogy a hatalmak sem idegenkedtek tőle, mikor váratlanul, mint derült égből lecsapó villám jött

a berlini üzenet

mely egyenesen lefújta diplomáciánk revízió-reményeit. A berlini külpolitikai körök nem hajlandók megtűrni gróf Berchtoldnak azt a szivességet, hogy a hatalmakat hajbakapassa Kavalláért.

Az udvarnál sok mindent megbocsátottak Berchtoldnak. Prizrendet, a montenegrói kudarcot stb. De azt már nem, hogy a monarchia leghívebb szövetségesének, Németországnak jóindulatát eljuttassa.

Végre hazatérhetnek azok a tartalékosok, akik Bosznia-Hercegovinában és Dalmáciában állomásozó 15. és 16. hadtest csapatainál a Balkán-válság idején tényleges szolgálatot teljesítettek.

Most, hogy a Balkán államok seregeinek leszerelése megkezdődött, legkésőbb ennek a hónapnak a végére a bosznia-hercegovinai és dalmáciai hadtestek valamennyi tartalékosa szabadságra megy. A hadügyminiszter elrendelte, hogy az 1906-1909. évfolyambeli tartalékosok bocsátassanak el és a szabadságolások már megkezdődtek. Helyőrségi állomásaikra viszik a kiszabaduló tartalékosokat, ahol felszerelték őket s onnan illetőségi helyükre mennek. A most szabadságolando gyalogos és tüzértartalékosok száma kerek 300.000, úgy hogy a 15. és 16. hadtestek kereteiben egy-egy szá-

zad csak 150 főnyi lesz. Ez még mindig felemelt létszám.

— Eppen ma érkezett meg a hadügyminisztérium értesítése, a melyben tudatja, hogy ő felsége elhatározásából kifolyólag elrendelte az összes tartalékosok hazabocsátását. Az értesítést a hadügyminisztérium megküldötte az összes hadtestparancsnokoknak és így ma megkezdődik a tartalékosok hazabocsátása. Ma vagy holnap vonatra ülnek a Bosznia rendelt tartalékosok is, akik hosszú idő óta tegyverben voltak. A hazautazás költségeit természetesen a hadügyi kormány fedezi. A honvédelmi minisztériumot nem érinti lényegesebben a hazabocsátási rendelet, mert a honvéd tartalékosokat még a szövetségesek háborujának kitörése előtt hazabocsátották. A boszniai helyőrségekben csak a rendes békeállomány marad, amilyen a Balkán-háború kitörése előtt volt.

Mennyi kárt okozott az árvíz?

Az alispán jelentése az árvíz pusztításairól.

Csanádvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta meg Tarnay Ivor megyei főjegyző elnöklésével rendes havi ülést.

A vármegye alispánját helyettesítő főjegyző terjedelmes jelentésben számolt be azokról a károkról, melyet a Maros vármegyeszerte okozott.

A nagylaki járásnak három községet érintette az árvízveszedelem, Nagylakot, Sajtényt és Csanádpalotát.

Az első ár június hó végétől július hó 3-ig a folyamernökség által megállapított vészpontot 40 cm.-re, a 2. ik nyomába lépő ár 28 cm.-re közzelítette meg. A víz által ellepett terület a járás területén körülbelül 4920 kat. holdat tesz ki, miből Nagylak községre 2246 kat. hold, Sajtényra 1910 kat. hold és Csanádpalota községre 670 kat. hold terület esik.

Ebből az okozott kár szempontjából kivonandó 1500 holdnyi legelő terület, melynek az árvíz csak használt és így az ár által elöntött kultivált terület 3420 kat. hold. A legnagyobb kárt Nagylak község szenvedte, amennyiben 152 kat. holdat kitevő teljes termésben levő szőlők idei termése teljesen elveszettnek tekinthető. Az árvíz okozta kár eddig csak hozzávetőlegesen van megállapítva. Nagylakon körülbelül 500.000 korona, Sajtényban körülbelül 120.000 korona, Csanádpalotán 31.000 korona s így az egész járás területén körülbelül 651.000 korona a kár.

Az árvédelmi munkálatok Nagylakon 2218 kor., Sajtényban 500 kor., Csanádpalotán 100 koronába kerültek. Veszély által egyedül Nagylak község belterülete volt közvetlenül fenyegetve, amennyiben Sajtény község magas fekvése és Csanádpalota

községnek a Maros folyótól való távolsága a községekre nézve a veszélyt teljesen kizárta — az adott víz magasság mellett.

Makó várost érintő vízáradásra nézve a következő felvilágosítást nyújtotta a vármegye főjegyzője:

A rohamosabb áradás július hó 2-ik és harmadik napján vette kezdetét és 6 óra este 8 órakor 4-61 méter volt a legmagasabb vízállás, mely a múlt év őszi áradás legmagasabb vízállásánál — amidőn 472 méter volt 11 cm-el. alacsonyabb.

A hullámtérben fekvő városi bér-földek terményeinek megmentése érdekében a partnak a hidon felőli részén közel 3 km. hosszban 3-4 és 5 én nyugat emeltetett 1000 koronát meghaladó költséggel, 5 én este azonban 4-26 méter vízállásnál az áradat a nyugtát átvágva, az egész hullámtér elborította. A nyugtát építésével a hullámtér elborítása 3 napig késleltetett, mely idő alatt a hasznabérlok egy részének ideje volt terményeiből valamit megmenteni, ennek értéke azonban alig jöhet figyelembe.

A makói határban elborított hullámtéri terület 1444 holdat tesz ki, melyből a város, mint erkölcsi testület tulajdona 817 hold, a tehénjárás gazdasági tulajdona 627 hold.

A város földjéből hasznabérbe van adva 536 hold, nagyobb részben szegényebb sorsú kertészek és munkásoknak, ennek évi hasznabérei összege 70774 korona. Ezen területből 206 hold szőlő és gyümölcsösökkel van beültetve, 200 holdnyi hagyma és lóhere, a többi kalászos és kapás növény alá műveltek. Az ezen felül erdő, legelő és hajó vontató út.

A termés szőlőben dusnak, gyümölcs és egyéb terményekben is kedvezőnek mutatkozott. A városi hasznabérlok károsodása az évi termés elpusztulásában 150.000 korona körüli összegre tehető. Kiszámíthatatlan még azon károsodás, mely a gyümölcsfák és szőlők elpusztulásában fog jelentkezni.

A tehénjárás gazdasági területéből 21 hold áll művelés alatt, a többi legelő és hajóvontató út.

A makói kertészek, bérlok és földtulajdonosok nagy károsodást szenvedtek Kiszombor, Apátfaiva, Csanádpalota és Tápé községekben részben tulajdonul birt, részben hasznabérei és védőtöltés melletti földükön is.

A kiszombori határ hullámtérület 500 holdnyi, ugyanott a védőtöltés tulsó részén 300 holdnyi területet munkálnak a makói lakosok. Ebből a szőlő és gyümölcsösökkel beültetett terület 250 hold, lóherével bevetett terület 100 hold, hagyma alá lesz művelve mintegy 150 hold.

A Szent Lőrinci, Lesi, Ingói és Kortyogói szőlő és gyümölcsösökben s továbbá a belső járandókban mintegy 100 holdra tehető azon terület, mely a fakadó vizek által kárt szenvedett.

Ezen számítás szerint 1807 holdat tesz az a művelés alatt álló terület, melynek termése elpusztulásával makói lakosok károsodnak. Számottevő károsodást jelent az is, hogy a lakosság a hullámtéri legelőre járt 700 drb. tehenet hosszabb időn át istállózni volt kénytelen.

A kár összege meghaladja az 500.000 koronát, számításai kívül hagyva az 550 hold szőlő és gyümölcsösben a szőlő és fák kipusztulásával és az épületekben előállandó károsodást.

A makói szőlőtulajdonosok közül számosan fordultak az alispáni hivatalhoz azon panasszal, hogy az aradcsanádi vasúttársaság makói pályaudvara alatt egyetlen vízátvezető nem képes a folyóvízzel felkötött vizet kellő gyorsasággal elvezetni, s hogy a gyümölcsösök a teljes elpusztulástól megmentessenek, azonnali beavatkozást kértek.

Panaszuk tárgyában több ízben tartott az alispán helyszíni tárgyalást az érdekelt vasúttársaság, az

aradi kir. kulturmérnöki hivatal, az aradi és gyulai kir. folyammérnöki hivatala, s Körös-Tisza-Maros ármentesítő társula s a városi hatóság bevonásával. A tárgyalás eredménye az volt, hogy a vasúttársaságot kötelezte a jelenleg meglévő 30 centiméteres nyílású vízátvezető megváltoztatására, s a városi hatóság mellett, ettől körülbelül tíz méter távolságban egy második 80 centiméteres nyílású, s fél méternél mélyebben fekvő vízátvezető létesítésére. A vasúttársaság hajlandó volt az átvezetőt létesíteni, azonban oly feltétellel, hogy a város hozzájárul a költségek viseléséhez. A képviselőtestület a hozzájárulást megtagadván, a vasúttársaság jogorvoslatlalt élt az alispán határozata ellen.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár augusztus 14. Csütörtök Róm kath. Őszb. áld. P. oestás Őszb. Gör. kath. Julius 28. Nap kél 4 óra 31 perckor, nyugszik 7 óra 40 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: [Lényegtelen hőváltozás, még sok helyütt esővel, vagy zivatarokkal várható. Sürgönyprognózis: enyhe, sokhelyütt csapadék és zivatarokkal. Déli hőmérséklet: 17-4 Celsius.

— Eötvös József báró emlékezete. Szeptember hó 13-án lesz 100 éve annak, hogy Eötvös József báró, a nagy emberbarát, a kiváló tudós, Magyarország az a közoktatásügyi minisztere született, ki megteremtette a magyar népoktatást és a fejlődésbiztos alapjára fektette. A hazai népnevelés minden intézetében kegyetettel állik meg Eötvös József báró születési napjának 100 éves évfordulóját. E nap Csanádmegye népis-koláiban sem mulik el nyomtalanul. Dózs Sámuel dr. vármegyei tisztifőügyész ugyanis a vármegye közigazgatási bizottságának mai ülésén indítványt tett arra nézve, hogy a halhatatlan emlékü vallás és közoktatásügyi miniszternek 100 éves születésnapja emlékünnap keretében kellő méltóságban részesíttessék. A közigazgatási bizottság a tisztifőügyész indítványát magáévá tette és utasította a vármegye tanfelügyelőjét, hogy gondoskodjék arról, miszerint Eötvös József 100 éves születésnapjának évfordulóján iskolai ünnepély tartassék.

— A „Makói Hírlap“ kormánykézen. A „Makói Hírlap“ című lap-társunk hetek óta próbálgatja s mara már teljesen sikerült neki: kifordította a — köpönyeget, Függetlenségi párti organumból forma szerint is — kormányparti lett. Hogy mi ok vezette lap-társunkat erre a lépésre, már nem titok a makói közönség előtt nekünk tehát nem szükséges külön rá mutatnunk a lapot különben mátl fogva fel-lős szerkesztéséért Vertán Endre megyei tiszteletbeli főjegyző jegyzi.

— Ujabb kombinációk a csanádi főispáni állás betöltése körül. Amióta üresedésben van a csanádi főispáni szék, legalább 68 név került forgalomba, akik arra voltak kiszemelve, hogy Csanádban főispánok legyenek. A legújabb név báró Szentkereszthy Zsigmond, a nagyváradi itélő tábla nyugalomba vonult elnöke, aki legutóbb váratlanul nyugalomba vonult. Sokan találgatták, miért vonult ily

váratlanul nyugalomba Szentkereszthy báró, holott munkaeje tejjességét bírja és nagy ambícióval, ügyszerelettel töltötte be szép pozícióját. Most azzal okolják meg nyugalombavonulását, hogy Szentkereszthy báró Csanádmegye főispáni méltóságát fogja betölteni. Ez azonban természetesen csak kombináció és pozitív értesülésünk ez irányban nincs.

— A vármegye adózása a múlt hóban. Dacára annak, hogy a legmostohabb gazdasági időköt éjjük, a vármegyében, mint azt Tokody Viktor pénzügyigazgató jelentette a vármegyének mai közigazgatási bizottsági ülésén, az adóbeszolgáltatás nem volt rossz és nincs semmiben sem mögötte az elmúlt év ugyanezen hónapjának. Jelentette ugyanis a pénzügyigazgató, hogy az elmúlt hóban befolyt 516213 korona, az előző év hasonló hónapjában pedig 446770 korona, tehát itt emelkedés van 71449 korona, bélyeg és jogilletékben a beszolgáltatás a múlt hónapban 46084 korona volt. Ezzel szemben a múlt év ugyanezen hónapjában 43367 korona, így az emelkedés ennél az adónemnél 2717 korona. Az italmérségi illetéknél 319 koronával folyt be több mint az előző évben, hadmentességi díjnál 245 koronával. Kiseb összeg csak az egyenes adónál és a dohányeladónál folyt be. Az egyenes adónak nem nagy a visszaesése. A múlt hóban befolyt 56315 korona, míg az előző év ugyanezen hónapjában 69914 korona, vagyis itt a visszaesés 13599 korona. Nagycbb visszaesés mutatkozik még a dohányeladónál, mert az elmúlt hóban befolyt 83452 korona, a múlt év július havában pedig 92367 korona, vagyis 8924 koronával kevesebb. Jelentette továbbá a pénzügyigazgató, hogy a III. osztályú kereseti adó kivétele Makóváros kivételével befizest nyert.

— Ujabb ebzárlat. Folyó évi július hó 31-ikén Makó város területén egy macskán az állatorvos veszettséget állapított meg. Ennek fogva Rákossy Gyula redörkapitány a törvény értelmében szeptember hó 9 ig bezárólag további 40 napi ebzárlatot rendelt el, mely idő alatt a város egész területén (ugy a bel- mint a külterületen) az összes kutyák láncra megkötve tartandók, vagy pedig szijkosárral ellátva porázon vezendők. A kapitány rendelete ellenére szabaddon járó kutyák a város belle-rületén a gypmester által befogatnak s befogásuk után, ha a tulajdonos 24 óra alatt ki nem váltaná, ki fognak iratni, ha pedig a befogott kutyák 24 óra alatt kiváltatnának, ugy a tulajdonos költségére a városi helyhatósági állatorvos által 90 napi megfigyelés alá fognak vonatni. A külterületen szabadon járó kutyák bárki által azonnal kiirhatók. Aki a rendörkapitánynak rendelete ellen vét, kihagást követel s a törvény értelmében 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetik.

— Katonák magyarcsanádon. A Makó körül elvonult katonaság ma délután érkezett magyarcsanadra. A különben esőndes falu egyszerűen megélénkült. A fardat hadfiakat a lakosság vendégszeretően fogadta, míg a tisztikar Politzer Jónás vendégszerető házában fedte el a nagygyakorlat fadaralmait.

— Szerencsétlenség a fatelepen. Körösi József makói napszámost súlyos

baleset érte a Toltch-féle fatelepen. Munkaközben egy fatörzs lábára esett és súlyosan megsebesítette. A súlyosan sérült munkást ápolás végett a kórházba szállították.

— Az aradi utcai kérelme. Ma délelőtt K. S z a b ó József városi tanácsos az Aradi utca összes lakóitól aláírott kérvényt nyújtott be Makóváros képviselőtestületéhez, melyben arra kéri Makóváros képviselőtestületét, hogy egyik kerületi orvosra vonatkozólag mondja ki a város, hogy tartozik az Aradi utcán lakni. A kérvényező polgárok azzal indokolják meg a kérelmüket, hogy az Aradi-utca, nemkülönben az abból kiágazó mellék-utcák, valamint a folyton épülő Gerizdes igen távol fekszenek minden orvos lakásától, így a közegészségügy követelménye erősen sürgeti az Aradi-utcában egy kerületi orvosi állás rendszeresítését. Az Aradi-utcai lakók kérelmét legközelebbi közgyűlésében tárgyalja Makóváros képviselőtestülete.

— Lopások. Vidéki levelezőnk ma két helyről is jelentenek be kisebb lopási esetet. Egyik Battonyán történt, hol Gyorosi Sándor lopott el Hoffman Károly szijgyártótól 65 korona értékű árut. Masik lopási eset Magyarbánhegyesen történt, hol Nagy Imrétől loptak el néhány pár bárony papucsot. Mindkét tettes ellen megindult az eljárás.

— Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mimi“ férfi gummi-övszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 6 korona. Porto 30 fillér.

„Hez“, Budapest, VIII. Losonczy utca 13. Diszkrét szétküldés.

— Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Szalai Rozália 18 napos, Kockás Mária 1 hónapos korában.

Termés eredmények a vármegyében.

Az idei eredmény silányabb volt a tavalyinál.

Aki május havában végig tekintett Csanádvármegye szántóföldein, az a gazdag vetés után itélve a legnagyobb termés eredményeket várhatta.

A földművelésügyi miniszter június hó első felében kiadott és a termés kilátásokról szóló jelentése ugy tünteti fel a vármegyét, mint ahol a termés legjobb lesz az országban.

A földművelő nép reményét azonban tönkre tette az abnormális időjárás, melynek következtében a kalásznövények terméseredménye jóval alul maradt a reméltén, sőt némely helyen jelentékeny károsodás mutatkozik.

Az aratás maga körülbelül 10 nappal később vette kezdetét a szokottnál és a későbbi munkálato-akat is minduntalan zavarta az állandó esős időjárás.

A terméseredmény a beérkezett hivatalos jelentés szerint a következő:

Makó város területén a buza holdanként átlag 6-7 métermázsát adott. Aránylag jó volt a termés a kovácszázi járás területén, ahol a buzatermés átlaga 10 métermázsza, árpáé 10 métermázsza. A buza minőségét azonban a fekete rozsa alaposan megromtotta.

A központi járás területén legjobb a termés eredmény Magyarcsanádon, Püspöktelepen és Nagymajláton. Leggyengébb Földeák

köztség határában. Az átlagos termés eredménye búzából 75 mm., árpából 12 mm., zabból 12 mm., rozsból 10 mm.

A nagylaki járás területén a termés eredménye a következő: Nagylakon búzából 8 mm., árpából 12 mm., zabból 10 mm. Csanádpalotán búzából 7 mm., árpából 11 mm., zabból 10 mm. az átlagos eredmény katasztrális holdakon.

A battonyai járás területén búzából 8-9 mm., árpából, rozsból 10-12 mm. az átlagos eredmény. Igen jó termési eredményt mutat eddig a vármegye területén a tengeri és feltűnő jó a cukorrépa. Kevésbé jónak mutatkozik a dohánytermés, amit különben a Kovácskői járás területén a jégverés több helyen teljesen tönkre tett.

Rablás italozás közben.

Dombegyháze szenzációja.

A kis dombegyháza köztség nyugodtsághoz szokott lakóit most egy furcsa rablási eset tartja izgatottságban. Kirabolt egy elvetemült gonosztevő egy italos beteg embert.

Magáról az esetről tudósítónk a következőkben értesít bennünket:

Lipták Gergely kupamajori szivbajos földbirtokos tegnapelőtt este befért egy pohár pálinkára Stern Vilmos dombegyházi korcsmáros italmérőjébe és leült egyik asztal mellett, hol két pohár pálinkát ivott. Már épen távozni akart, mikor melléje ült egy előtte ismeretlen ember és arra kérte, hogy maradjanak még néhány percig és igyanak együtt egy-két pohár pálinkát.

Lipták Gergely engedett a kérésnek. Ittak egy két pohár pálinkát, mikor az ismeretlen ember arról kezdett panaszkodni, hogy bent a korcsmában nagyon meleg van, menjenek ki a korcsma elébe az árokspartra és ott folytassák a pálinkázást.

Lipták ezen óhajt is teljesítette, mikor a gyanus idegen nagyobb mennyiségű pálinkát vitt ki az utcára. Bizonyára az volt a szándék, hogy leitatja társát és aztán pénztől kifosztja.

Azonban nem kellett a leitatásig várni, mert Liptákokt elérte szivbaja és eszméletlenül terült el a földön. Ezt az alkalmat használta ki az elvetemült gazember. Kifosztotta Liptákokt minden pénztől, csak

mikor ez magához tért, vette észre, hogy oda van a pénze.

Nyomban jelentést tett az esetről a csendőrségen, hol megindították a nyomozást, mely csakhamar eredményre is vezetett, mert a rablót letartóztatták Dragán De-meier személyében és megindították ellene az eljárást.

A MAKÓI PIACRÓL.

Lanyhuló árak.

A mai hetipiac élénk és forgalmas volt. Élénk volt a kínálat, de élénk volt a kereslet. Az árak általában lanyhák voltak. Nem is csoda, mert a terméstről mindinkább kedvezőbb jelentések érkeznek s úgy lehet a földművelésügyi miniszter legközelebbi jelentése a termés újabb megjavulásáról fog szólni.

A buza ára Makón 20 korona 40 fillérbe került ma métermázsánként, míg Budapesten 23 korona 20 fillér volt a buza legmagasabb ára.

A kukorica ára változatlanul szilárd. Budapesten 17 koronát, Makón pedig 18 koronát fizetnek métermázsájáért.

A hagymapiacra nagy a lanyhaság. A hagymának már megint nincs ára, mert bizony 360 korona nevezhető árnak, amennyiért ma a vörshagyma métermázsáját vásároltak. Ilyen ár mellett be kell következnie a hagymatermelés csödjének. Mert 360 korona mellett még a földbérlet ára sem telik nem, hogy még a hagymakertész egész évi keserves fáradságának jutalma megtérülne. Csekély volt ma a fokhagyma ára is. Métermázsájáért 13 koronát fizettek.

SZINHÁZ.

Műsor:

Csütörtökön, „Mexikói leány,” operát bemutató.

Pénteken délután teljes félhét árak mellett: „Az aranyos” vig operett.

Pénteken este másodszer „Mexikói leány” nagy operett.

Szombaton Heltai Jenő és a szintársulat összes elsőrendű tagjainak fellépésével „Nagy művészeti” (Cabaret) „Rossz kedved van papa?” Nagy Endre műsorából.

Piktorok.

— A Vígsház nagysikerű új dunsága a „Piktorok” a makói közönségnek is nagyon tetszett s

a ma esti előadást végignéző szépszámú közönség, az egész előadásban keresztül kitűnően szórakozott a pompás darab kitűnő fordulatain s pazar szellemességein. A briliáns vígjáték nagyszerű előadásban került színre. A fő női szerepeket Verő Janka és Sinkó Gizella játszották, mesés ügyesség s nagy rulinirozottsággal. A férfiak közül kitűnő volt Thuróczy, Fenyő és Korda. Kis szerepében igen jó volt Burányiné is. A rendezés és őszjáték kifogástalan volt.

Aranyos — félhétárakkal. Pénteken délután félhétárak mellett kerül színre Zerkovitz népszerű operettje az Aranyos mely eddig is mindig telt házat vonzott. A két női főszerepet ezúttal is Molnár Janka és Peterdy Etelka játszották.

„Művész estély” (Cabaret) Szombaton a szintársulat elsőrendű tagjai által rendezendő művészestélyen fellép Heltai Jenő a szegediek népszerű művésze is. Heltai a legújabb cabaret számokat adja elő. Ugyancsak hatásos lesz a Nagy Endre műsorából bemutatandó Rossz kedved van papa? című párszereplés melyet Nádasyné és Nagy Dezső mutatnak be. Az estély érdekes része lesz még: Peterdy Etelka, Molnár Janka, Komlós Vilmos, Burányi, Káldor Dezső, Korda, Verő Janka, és a Burányi Etel magán számai ugy szintén a Begovics testvérek duettje. Közönségünk körében már is nagy az érdeklődés az érdekesnek ígérkező cabaret iránt mely rendes helyárakkal bérletben lesz megtartva.

Eladó ház.

A Zrínyi utcai 7. ujszám, 3070. régi szám Fűrge Ferenc féle ház

szabadkézből eladó.

Értekezni lehet a helyszínen Fűrge István tulajdonossal vagy Dr. Kiss Pál ügyvéddel vagy pedig Lőrincz István kőműves mesternél.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

(155)

29. fejezet.

Boraszító ut.

Mindez azonban a legnagyobb titokban történt, a lármás újságírók s ezek útján a nagyközönség nem tudta meg.

Tekla grófkisasszony ápolta. A grófkisasszony is nagy változáson ment keresztül mióta atyja visszahozta Baranyavárról.

Szólatlan, méléző, buskomorrá lett.

Napjában alig szólt egyet kettőt. Atyja folytonosan korholta és megígérte, hogy akár tetszik neki akár nem, még abban az évben férjhez adja.

A Tekla grófkisasszony szive pedig csak — Korbay doktorért epekedett.

Az öreg gróf már negyedik napja nyomta az ágyat. Alapota nem változott. Az orvosok inkább rosszat, mint jót sejtettek.

Délután a komorna Szedressy névjegyét hozta be.

Tekla grófkisasszony arcán halvány pir futott végig. Homloka elborult s szinte bosszusan mondá a komornának:

— Vezesse a szalonba azt az urat, mindjárt jövök.

Magában pedig azt gondolta:

— Mit akar ez az ember? Az utcán, a színházban, lóversenyen, mindig közelenben furakodik. Gazdagságára czéloz, fitogtatja gyémánt gyűrűit, dicsekedik lovaival, hintójával... Miért?...

Tekla grófkisasszony bosszusan toppantott a lábával.

— Oh, csak soha ne látnám!

Soha ne ismertem volna!... Olyan kellemetlen, olyan toakodó fráter!

(Polyt. köv.)

Legszórakoztatóbb

hangszereket szállítja

WÄGNER „HANGSZER-KIRÁLY”

Budapest, József-körút 15. (Telefon.)

A milánói, párisi és londoni kiállítás

son az első díjjal kitüntetve.

Hogedű 16 db. felszereléssel 12 kor.

Jogásztárogató, bilentyükkel 16 korona.

Kétsoros hangverseny harmonika 25 k.

Beszélőgép hatalmas hangú 40 kor.

Csodaráztrombita, erős 6 korona.

Varázsfuvola, ajándékkal 4 korona.

Javítási szakmühelyek!

Fényképes árjegyzék ingyen.

Óvás! Ügyeljen a „WÄGNER” névre és

15-ös házszámra.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

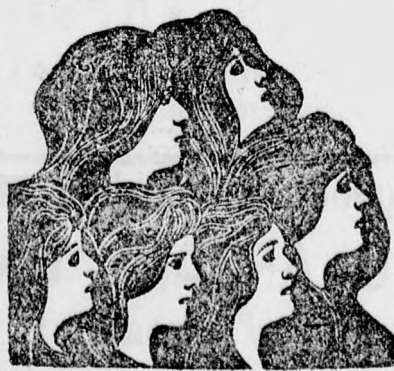
kölniviz, kölniviz=pouder és kölniviz=szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz. egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség. — — —

Értesítés. A jó gyümölcsstermés kilátása folytán teljesen tiszta szeszmentes baraczk és szilva pálinkákat 2 K., 2-20 K., 2-40 K. árban bocsátom forgalomba. IRITZ SÁMUEL özv. cég. A valódiságért a cég felelősséget vállal.

30. kat. hold prima föld

közel a városhoz hagyma alá kiadó

Iritz Miksánál.

Uj üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. vevőközönség becses tudomására adni, hogy Makón a Lonovics-sugarúton saját házamban fiam, ifj. Joó Antal vezetésével a mai kor igényeinek megfelelő

fűszer- és vegyeskereskedést

nyitottam, ahol állandóan raktáron tartok mindennemű fűszer-árut, u. m.: cukrot, kávé, borsót, lencsét, valamint csemegét, déligyümölcsöt, ugyszintén az összes háztartási cikkeket, melyeket mindenkor a legolcsóbb áron bocsájtok tisztelt vevőim rendelkezésére. Naponta friss pörkölt kávé és denaturált szesz kapható! Mindennemű gyümölcs állandóan kapható.

Szíves pártfogást kér

Id. Joó Antal.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörön kívül, újabban bevezettem a kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT, amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógycélokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG

Kőbányai Polgári Serfűzde Részvény-Társaság főraktárosa.

ÉRTESÍTÉS. Saját termész fehér és siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű
TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,** Szegedi-utca.

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar a Makói Független Ujság hirdetései útján. Csanádmegye legolvasottabb, legelterjedtebb napilapja.

Uj lisztüzlet.

Tisztelettel van szerencsénk a t. fogyasztó közönséget értesíteni, hogy a Hunyadi-u. és a Főtér sarkán, a Makói Takarékpénztár épületében egy

liszt és fűszer fiók üzletet

nyitottunk, hol állandóan a legjobbnak elismert liszt, korpa, derce és magdara a legolcsóbb napi áron kerül eladásra. Tisztelettel

Zeitler Rudolf és Társai R.-T.

TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

A LEGDIVATOSABB hosszú és rövid női felöltők (Raglánok) a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig óriási választékban!! Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi kosztümökben, nemkülönben pongyolák, külön blousok és aljakban fel!!! sőszoknyákban!!!!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok Nagy választéku női fehérenemű raktár. Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Főtér Otthon-kávéház mellett.

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

kisebb és nagyobb mértékben
KEDVEZŐ ÁRBAN
!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!